

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR
MANAGEMENT EN DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIEN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND
ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:
- voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 10 maart 2023 tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de inbetalinggeving van cultuurgooderen ter voldoening van de erfbelasting.
 - Principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van besluit strekt tot uitvoering van het decreet van 10 maart 2023 tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de inbetalinggeving van cultuurgooderen ter voldoening van de erfbelasting.

In dit besluit wordt onder meer de aanvraagprocedure, de beslissingsprocedure en de wijze van toerekening op de erfbelasting en toebehoren geregeld.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorliggende voorontwerp van besluit strekt tot uitvoering van het decreet van 10 maart 2023 tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de inbetalinggeving van cultuurgooderen ter voldoening van de erfbelasting.

Met dit decreet en voorliggend voorontwerp van besluit worden volgende in de beleidsnota Cultuur 2019-2024 vermelde doelstellingen nagestreefd:

2. Beleidsnota Cultuur 2019-2024

De beleidsnota Cultuur 2019-2024 neemt de doelstelling uit het Vlaamse Regeerakkoord over:

OD. C.14. We borgen en ontsluiten het geheugen van de samenleving

In uitvoering van het Regeerakkoord zal ik, samen met de minister bevoegd voor Financiën en Begroting, een decreetvoorstel formuleren voor een meer performante regeling inzake de inbetalinggeving van kunstwerken ter betaling van de erfrechten (RA, p. 126). Om dit beleid zo goed mogelijk te focussen zullen enkel 'topstukken' en 'sleutelwerken' voor collecties met uitstraling op Vlaams en/of internationaal niveau daarvoor in aanmerking komen. Dit voorstel zal leiden tot aanpassingen in de Vlaamse Codex Fiscaliteit en in het Topstukkendecreet.

3. Beleidsnota Financiën en Begroting 2019 -2024

Ook in de beleidsnota Financiën en Begroting 2019-2024 werd voormelde doelstelling opgenomen:

In samenwerking met de Vlaamse minister, bevoegd voor cultuur, werken we ook een modernisering uit van de reeds bestaande regeling inzake de inbetalinggeving van kunstwerken om zo de collectie van de Vlaamse Gemeenschap met topstukken en sleutelwerken te verrijken.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het bijgaande voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2022/424 van 2 december 2022.

De Sectorraad Kunsten en Erfgoed van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

De Sectorraad Kunsten en Erfgoed van de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC) verleende advies op 20 december 2022.

- De SARC wijst in haar advies op de wenselijkheid om voorafgaand aan de beslissing betreffende de bestemming een overleg te voorzien met de erfgoedorganisatie die voor deze bestemming in aanmerking komt. De SARC wijst daarbij ook op de wenselijkheid om aspecten zoals verzekeringskosten, infrastructuur, kosten voor conservatie, financiële en infrastructurele implicaties mee te nemen.

Reactie:

Binnen de aanvaardingsprocedure is steeds ook een advies voorzien vanwege de Topstukkenraad inzake de bestemming van de voor de inbetalinggeving aangeboden cultuurgoederen. De Topstukkenraad kan de door de SARC uitgedrukte bezorgdheden in haar advies aan de Vlaamse Regering meegeven.

In geval van sleutelwerken kan de Raad ervoor opteren om de aanvaarding negatief te adviseren indien deze aanvaarding voor de ontvangende erfgoedorganisatie te zware financiële of infrastructurele repercussies zou hebben.

Ook bij topstukken is het aangewezen dat de Topstukkenraad in haar advies aan de Vlaamse Regering rekening houdt met mogelijke financiële of infrastructurele restraints die het voor een erfgoedinstelling moeilijk maken om de in betaling gegeven topstukken in bewaargeving te aanvaarden. Het is uiteindelijk de Vlaamse Regering die beslist over de bestemming van deze topstukken.

- De SARC suggereert dat het mogelijk ook interessant kan zijn dat het cultuurgoed reeds een eigendom is van de erfgenaam die de belasting zal moeten betalen.

Reactie:

Artikel 3.4.3.0.2. §1, tweede lid van de Vlaamse Codex Fiscaliteit, zoals vervangen bij artikel 8 van het “decreet van 10 maart 2023 tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de inbetalinggeving van cultuuroederen ter voldoening van de erfbelasting” bepaalt reeds dat de inbetalinggeving onder meer betrekking kan hebben op cultuuroederen die in hun geheelheid toebehoren aan erfgenamen, legatarissen of begiftigden.

Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verleend op 5 mei 2023.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Dit besluit strekt tot uitvoering van het decreet van 10 maart 2023 tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de inbetalinggeving van cultuuroederen ter voldoening van de erfbelasting .

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Hoofdstuk 1. Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2003 ter uitvoering van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang

Artikel 1

Dit artikel voegt de definitie van sleutelwerk en Vlaamse Belastingdienst toe in het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2003 ter uitvoering van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang.

Artikel 2

Dit artikel voegt een hoofdstuk IX/1 in in het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2003 ter uitvoering van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang.

Afdeling 1 regelt het verzoek tot de aanvaarding van de cultuuroederen tot betaling van de erfbelasting voorafgaand aan het openvallen van de nalatenschap.

Het legt de nadere regels vast over de wijze waarop het verzoek moet worden ingediend en welke gegevens de aanvraag moet bevatten. De procedure voor de afhandeling van het verzoek wordt nader bepaald.

Afdeling 2 regelt het verzoek tot de aanvaarding van de cultuuroederen tot betaling van de erfbelasting na het openvallen van de nalatenschap.

De procedure voor de adviesverlening door de Raad wordt nader bepaald.

Tevens wordt de termijn bepaald waarin de cultuurgoederen moeten worden geleverd en wordt bepaald wanneer de eigendom en het risico van de cultuurgoederen overgaan.

Het ontworpen artikel 55/5 bepaalt tevens dat de kosten verbonden aan de levering worden gedragen door de Vlaamse Gemeenschap. Dit moet ervoor zorgen dat enerzijds de aanvrager gestimuleerd wordt om in te gaan op het voorstel van de Vlaamse Regering en anderzijds moet dit er ook voor zorgen dat het transport in optimale omstandigheden kan verlopen en het risico op schade aan het topstuk of sleutelwerk tot een minimum wordt beperkt.

Hoofdstuk 2. Wijziging van het besluit Vlaamse Codex Fiscaliteit van 20 december 2013

Artikel 3

Artikel 3 legt nadere regels vast inzake de wijze waarop en de termijn waarbinnen het verzoek tot inbetalinggeving moet worden ingediend bij de Vlaamse Belastingdienst, de vermeldingen die de aanvraag moet bevatten en de inhoud van het dossier dat bij de aanvraag moet gevoegd worden.

De beoordeling van de ontvankelijkheid van het verzoek wordt nader bepaald, alsook de overhandiging van het dossier aan de Raad.

Artikel 4

Artikel 4 regelt het verloop van de procedure na de beslissing van de Vlaamse Regering.

De termijn van intrekking van het verzoek tot inbetalinggeving wordt nader bepaald, alsook de wijze waarop de intrekking dient te gebeuren.

Tevens wordt bepaald op welk ogenblik de erfbelasting en toebehoren wordt geacht voldaan te zijn en voor welk bedrag.

Tot slot wordt bepaald op welke wijze de erfbelasting en toebehoren moet betaald worden als het cultuurgoed niet wordt geleverd of in geval van wijziging of beschadiging van het cultuurgoed.

Artikel 5

Artikel 5 regelt de wijze van toerekenen op de erfbelasting en toebehoren.

Artikel 6

In artikel 6 worden artikel 3.4.3.0.6, 3.4.3.0.7 en 3.4.3.0.8 opgeheven.

In het kader van de nieuwe regelgeving, waarbij de bestaande procedure ingrijpend wordt gewijzigd, hebben deze artikelen geen bestaansreden meer.

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

Artikel 7

Artikel 7 bepaalt dat de datum van inwerkingtreding van het decreet en dit voorontwerp van besluit.

Artikel 8

Dit artikel behoeft geen commentaar.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit besluit geeft uitvoering binnen het budgettair kader van het decreet van 10 maart 2023 tot wijziging van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de inbetalinggeving van cultuurgooderen ter voldoening van de erfbelasting..

De Inspectie van Financiën gaf advies op 23 maart 2023.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 5 mei 2023.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp wordt voor advies aan de Raad van State voorgelegd en zal daarna voor definitieve goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de inbetalinggeving van cultuurgooderen ter voldoening van de erfbelasting;
- 2° de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, te gelasten over het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur,
Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE